

לק"י

עש"ק בא ב' שבט ה'תשע"ד ב'שכ"ה.

נתבקשתי לחוות דעתי העניינה אודות חוברות וקונטרסים בענייני צניעות הלבוש וכדומה, שחיברו בזמנינו נשים חשובות חכמניות וצדקניות, האם הדבר נכון וראוי. והנה עיקר העניין מימות עולם כך היה, כגון שעשתה מרים הנביאה אחות משה רבינו ואהרן הכהן הגדול, כנזכר בנביא ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים (מיכה ו', ד') כמבואר בתרגום ורש"י שם כי מרים היתה מורה הלכות לנשים. ואמרו חז"ל במדרש אשת חיל, שמרים הנביאה היתה מתחזקת בטהרות ומלמדת לכל נשי ישראל, ומורה להן דקדוקי נשים בטומאות ובטהרות, ועליה נאמר חגרה בעוז מתניה וגו' (משלי ל"א, י"ז). וכן בספרו של ראבי"ה מובא כי אחותו של ר' יצחק בן מנחם הגדול, הנהיגה בשמו את בנות עירה הלכה מסויימת. והארכתי בזה בס"ד בהקדמה לפסקי מהרי"ץ שערי טהרה דף י' ד"ה גם.

וידוע שכמרכן היה נהוג בכל תפוצות ישראל שהאם מלמדת בעל-פה את בנותיה הלכות ומנהגים הנוגעים לבית ולמשפחה, וכן אשה לרעותה, או נשות תלמידי חכמים ובנותיהם וכדומה שהיו בקיאות בדינים. וכמובן כל זה הוא בדברים המצויים והידועים, ולא דברים שצריכים בהם הכרעה הלכתית מיוחדת, וק"ו במקרים מסובכים, כי נשים אינן בנות הוראה כמבואר במדרש במדב"ר פ"ד אות ה'. גם אם יכולה לחול איזו טעות וחוסר דיוק פה ושם, אזי התועלת עכ"פ גדולה יותר מן הנוק. וכל דבר נידון על-פי רובו.

לכן בדורנו שנהפכו סדרי בראשית, ויש בלבולים גדולים, ונשים לומדות וקוראות ספרים רבים ושונים, וחיברו גם נשים חשובות ויקרות ספרי לימוד וקריאה וכל כיוצא בזה, לא תהא כהנת כפונדקית, ואדרבה מסתבר כי ישנה תועלת מיוחדת כשהמחברת אשה, ודבריה ישפיעו ויכנסו יותר ללב הקוראות.

ענייני הוראות כי נתחברו בזמנינו ספרים מצויינים גם ע"י רבניות כגון בהלכות טהרה, שבת, שמביאים תועלת רבה. כמרכן הספרים כה עשו חכמינו, וכדומה. ומדוע יהיו ענייני לבוש הנשים בצניעות וכיוצא בזה, גרועים יותר? אדרבה, זהו תחומן. וכמובן שצריך להיות תחת פיקוח רבנים מוסמכים. ואם יש קצת ביקורת, השגות והערות על החוברות, הרי אפי' על ספרי רבנים גדולים וחשובים יש השגות וכדומה, וגם ישנם חילוקי דעות. ואין לדבר סוף עד שיבוא משיח צדקנו ויגאלנו בקרוב, אמן. לכן תחזקנה ידיהן להגברת הצניעות והקדושה, שלא יכנס ח"ו רפיון וחולשא מצד יצר הרע המשחית כל חלקה טובה. והיה רצון מלפני המקום ב"ה שלא יאונה שום מכשול ח"ו, וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, אכ"ר.

ביקרא דאורייתא

הצ' יצחק בכמהר"נ רצאבי יצ"ו

